

ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΒΑΣΗ

Η Διοίκηση του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ έκανε αποδεκτές τις προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και με Γενικό Έγγραφο που εξέδωσε, έδωσε οδηγίες για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 27 του Ν. 1902/1990.

Συγκεκριμένα με το με αριθμ. πρωτ. Σ30/23/3.7.2006 Γενικό Έγγραφο των Γενικών Διευθύνσεων Ασφαλιστικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Υγείας της Διοίκησης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ κρίθηκε ότι δεν απαιτείται επιδείνωση ή νέα πάθηση ως προϋπόθεση για τη χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας, στις περιπτώσεις ασφαλισμένων οι οποίοι κατέστησαν ανάπηροι κατά την διάρκεια της ασφάλισή τους, (επιγενόμενη πάθηση), και με την πάθηση αυτή συνέχισαν να εργάζονται κανονικά.

Έτσι , με το παραπάνω έγγραφο, παύουν να ισχύουν οι οδηγίες που είχαν δοθεί με το με αριθμ. Π51/22/23.6.1995 Γενικό Έγγραφο και περιπτώσεις, είτε νέες, είτε παλαιές, ασφαλισμένων που εμφανίζουν πάθηση κατά την διάρκεια της ασφάλισης, και βρίσκονται σε εκκρεμότητα, σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, θα κρίνονται χωρίς να απαιτείται συντάξιμο ποσοστό επιδείνωσης ή νέα πάθηση.

Επίσης όσες αιτήσεις είχαν αντιμετωπιστεί σύμφωνα με τις καταργούμενες οδηγίες, αποφασίστηκε να κριθούν εκ νέου μετά την υποβολή νέα «αίτησης – όχλησης» από τους ενδιαφερόμενους.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΕΣ Δ/ΝΣΕΙΣ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Κων/νου 8, 16 (10241)
Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου,
Κ. Σακελλαρίου
Τηλ.: 210/5215185, 5248079

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
Ανεξάρτητη Αρχή

Αρ. Πρωτ.: 10.167/13-7-2006

Αθήνα, 3/7/2006

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αριθ. Πρωτ. ΓΕΝΙΚΟ ΕΓΓΡΑΦΟ
Σ30/23

ΠΡΟΣ:

1. Όλα τα Περιφερειακά & Τοπικά Υποκαταστήματα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Γραφείο Διευθυντή
2. Όλες τις Νομαρχιακές και Τοπικές Μονάδες Υγείας ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Γραφείο Διευθυντή

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Από ένα αντίτυπο σε κάθε υπάλληλο των Υπηρεσιών Συντάξεων
2. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
Ομάδα Υποέργου Παροχών
Πατησίων 12, Αθήνα
3. Συνήγορος του Πολίτη
(σχετ. α.π. Σ30/33/13.9.2005)
Χατζηγιάννη Μέξη 5
Τ.Κ. 115 28 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Δεν απαιτείται επιδείνωση ή νέα πάθηση ως προϋπόθεση για τη χορήγηση σύνταξης λόγω αναπηρίας, στις περιπτώσεις ασφ/νων οι οποίοι κατέστησαν ανάπηροι κατά τη διάρκεια της ασφάλισης τους (Επιγενόμενη πάθηση) και με την πάθηση αυτή συνέχισαν να εργάζονται κανονικά. Οδηγίες για την εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 27 παρ. 5 εδ. δ' του Ν. 1902/90.»

1. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 28 του ΑΝ 1846/51, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της από εκείνη της παρ. 1 του άρθρου 27 του Ν. 1902/90, «ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος αν λόγω πάθησης ή βλάβης ή εξασθένησης σωματικής ή πνευματικής, μεταγενέστερης της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εξάμηνης το λιγότερο κατά ιατρική πρόβλεψη διάρκειας, δεν μπορεί να κερδίζει από εργασία που ανταποκρίνεται στις δυνάμεις, τις δεξιότητες, τη μόρφωση και τη συνηθισμένη επαγγελματική του απασχόληση περισσότερο

από το μισό (1/2) του ποσού που συνήθως κερδίζει στην ίδια περιφέρεια και επαγγελματική κατηγορία σωματικά και πνευματικά υγιής άνθρωπος της ίδιας μόρφωσης (εδ. γ')».

«Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος ή μερικά ανάπηρος κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων, έστω και αν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφόσον όμως η μεταγενέστερη της ασφάλισης αναπηρία φθάνει τουλάχιστον το μισό της κατά περίπτωση αναπηρίας (εδ. δ').»

2. Οι ερμηνευτικές των ανωτέρω διατάξεων οδηγίες, που είχαν δοθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες με εγκυκλίου και γενικά έγγραφα της Διοίκησης, προέβλεπαν τα εξής:

α) Στην εγκύκλιο Φ9/οικ.2979/9.1.91 του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με το ανωτέρω άρθρο αναφέρεται ότι «για τον προσδιορισμό του ποσοστού της αναπηρίας, εκτός από τη διαπίστωση της έκτασης και της διάρκειας της σωματικής ή πνευματικής πάθησης, συνεκτιμάται και η επίδραση των παθήσεων αυτών στην άσκηση του επαγγέλματός του. Με τον ίδιο τρόπο θα αντιμετωπίζονται και οι περιπτώσεις μεταγενέστερης αναπηρίας, όσον αφορά το ποσοστό επιδείνωσης ή της συνεργικής πάθησης.»

β) Στην εγκύκλιο 5/1991 της Διεύθυνσης Αναπηρίας & Κοινωνικής Εργασίας του Ιδρύματος, όπου ερμηνεύεται η έννοια του αναπήρου σύμφωνα με το Ν. 1902/90, αναφέρεται ότι «ανάπηρος θεωρείται ο ασφαλισμένος όχι μόνο αν ή αναπηρία του επήλθε μετά την υπαγωγή του στην ασφάλιση, αλλά και στις περιπτώσεις που η αναπηρία προϋπήρχε της ασφάλισης και επιδεινώθηκε ή εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της ασφάλισης, ο δε ασφαλισμένος συνέχισε να εργάζεται με αυτή, αλλά αργότερα επιδεινώθηκε η κατάσταση της υγείας του.»

γ) Εξάλλου, στο με αρ. πρωτ. Π51/22/23.6.95 Γενικό Έγγραφο της ίδιας Υπηρεσίας της Διοίκησης, που ερμηνεύει περαιτέρω το ζήτημα του χαρακτηρισμού των παθήσεων ως προϋπαρχουσών ή επιγενομένων, αναφέρεται ότι «προϋπάρχουσα είναι η πάθηση με την οποία ο ασφαλισμένος υπήχθη στην ασφάλιση και επιγενόμενη εκείνη με την οποία εργάστηκε και πραγματοποίησε τουλάχιστον 300 ημερομίσθια».

Επίσης, στο ίδιο έγγραφο διευκρινίζεται ότι «η συνταξιοδότηση εξαρτάται μόνο από το ποσοστό αναπηρίας που οφείλεται στις νέες παθήσεις-επιδείνωση της προϋπαρχούσης ή επιγενομένης πάθησης και, ως προαναφέρθηκε, πρέπει το ποσοστό αναπηρίας της νέας πάθησης ή επιδείνωσης να είναι τουλάχιστον 25%, το δε συνολικό ποσοστό αναπηρίας 50%.»

δ) Στη με αρ. 18/1991 Εγκύκλιο της Δ/νσης Παροχών της Διοίκησης, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι «η παροχή που χορηγείται τελικά στις περιπτώσεις που η αναπηρία προϋπήρχε ή εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της ασφαλίσεως εξαρτάται κατ' αρχήν από το ποσοστό αναπηρίας που οφείλεται στη νέα πάθηση, σε συνδυασμό πάντα με το συνολικό ποσοστό αναπηρίας, το οποίο σε όλες τις περιπτώσεις πρέπει να είναι συντάξιμο, δηλαδή 50% τουλάχιστον».

3. Αντιθέτως, κατά την **άποψη της Νομικής Διεύθυνσης του Ιδρύματος**, «σύμφωνα με την ορθή ερμηνεία της διατάξεως του εδ. δ' της περ. 5 της παρ. 1 του Ν. 1902/90, η προβλεπόμενη από αυτή ρύθμιση έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία ο ασφαλισμένος φέρει πάθηση ή βλάβη προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση και όχι και στην περίπτωση κατά την οποία η πάθηση ή βλάβη εμφανίστηκε κατά τη διάρκεια της ασφαλίσεως, αλλά ο ασφαλισμένος συνέχισε να εργάζεται κανονικά και αργότερα επιδεινώθηκε η υγεία του, και τούτο γιατί, εάν ο νομοθέτης ήθελε η εν λόγω διάταξη να καταλαμβάνει και τη δεύτερη περίπτωση που προεκτέθηκε, θα το όριζε ρητώς, όπως άλλωστε το είχε πράξει με την (καταργηθείσα από τον Ν. 1902/90) διάταξη των εδ. α-γ της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 1759/88, η οποία επέτρεπε τη συνταξιοδότηση λόγω αναπηρίας του ασφαλισμένου όχι μόνο στις περιπτώσεις που η πάθησή του ήταν προϋπάρχουσα της υπαγωγής στην ασφάλιση, αλλά και στην περίπτωση που η πάθηση ήταν μεν μεταγενέστερη της ασφάλισης, πλην όμως, μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση επιδεινώθηκε σημαντικά.»

4. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω δεδομένα και επειδή η συγκεκριμένη διάταξη εκ φύσεως δεν επιδέχεται διασταλτική ερμηνεία, η Διοίκηση επανεξέτασε συνολικά το εν λόγω ζήτημα και, με τη σύμφωνη γνώμη της διοικητικής ηγεσίας του Ιδρύματος, υιοθέτησε πλέον τη θέση ότι **δεν απαιτείται συντάξιμο ποσοστό επιδείνωσης/νέας πάθησης προκειμένου να χορηγηθεί σύνταξη λόγω αναπηρίας στις περιπτώσεις ασφαλισμένων που εμφανίζουν πάθηση κατά τη διάρκεια της ασφάλισής τους, με την οποία εργάζονται.**

Κατόπιν των ανωτέρω, οι **Υγειονομικές Επιτροπές του Ιδρύματος** που διαπιστώνουν πάθηση ή παθήσεις οι οποίες εμφανίστηκαν **κατά τη διάρκεια της ασφάλισης, θα καθορίζουν ένα συνολικό ποσοστό αναπηρίας** (δηλαδή το ποσοστό αναπηρίας που φέρει ο ασφαλισμένος κατά την ημερομηνία της εξέτασής του), **χωρίς να αναφέρονται σε ποσοστό επιδείνωσης της πάθησης ή της νέας πάθησης.**

Επομένως, **οι οδηγίες που έχουν δοθεί με το με αρ. Π51/22/23.6.1995 Γενικό Έγγραφο παύουν να ισχύουν.** Όσον αφορά την αξιολόγηση της **προϋπάρχουσας** της ασφάλισης νόσου, **εξακολουθούν να ισχύουν τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 5/1991** της Δ/σης Αναπηρίας & Κοινωνικής Εργασίας, με την οποία είχαν κοινοποιηθεί οι διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 1902/90.

Συνεπώς, **περιπτώσεις ασφαλισμένων οι οποίοι εμφανίζουν πάθηση κατά τη διάρκεια της ασφάλισης, είτε νέες είτε παλαιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας, θα κρίνονται σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.**

Όσες αιτήσεις είχαν αντιμετωπιστεί σύμφωνα με τις οδηγίες που καταργούνται με το παρόν έγγραφο, θα κριθούν εκ νέου μόνο μετά την υποβολή νέας αίτησης-όχλησης από τους ενδιαφερομένους, η οποία θα καθορίζει και το χρόνο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις περί παραγραφής διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 40 του ΑΝ 1846/51, όπως

αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 825/78, δηλαδή όχι πέραν της πενταετίας πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης αυτής.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ
& ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΞΙΩΤΑΚΗ

Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υποδιοικητή κ. Θ. Αμπατζόγλου
2. Γραφείο Υποδιοικητή κ. Δ. Κυρζόπουλου
3. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Υπηρεσιών Υγείας κ. Ειρ. Αντωνοπούλου
4. Γραφείο Γεν. Δ/ντριας Ασφ/κών Υπηρεσιών κ. Δ. Γιαννοπούλου
5. Γραφείο Διευθύντριας Παροχών κ. Αικ. Κτενά
6. Γραφείο Διευθυντή Αναπηρίας & Κοινωνικής Εργασίας κ. Σπ. Χούσου